

Ugunsdrošība darbā un mājās

i Valsts ugunsdzēsības
un glābšanas dienests, 2025

Normatīvie akti

Kur meklēt atbildes?

**Ministru kabineta
2016.gada 19.aprīļa
noteikumi Nr.238
„Ugunsdrošības
noteikumi”**

Ekspluatējamiem objektiem

Būvnormatīvi

**Projektējot un būvējot
jaunas būves, veicot esošo
būvju pārbūvi, atjaunošanu,
restaurāciju, novietošanu
un lietošanas veida maiņu**

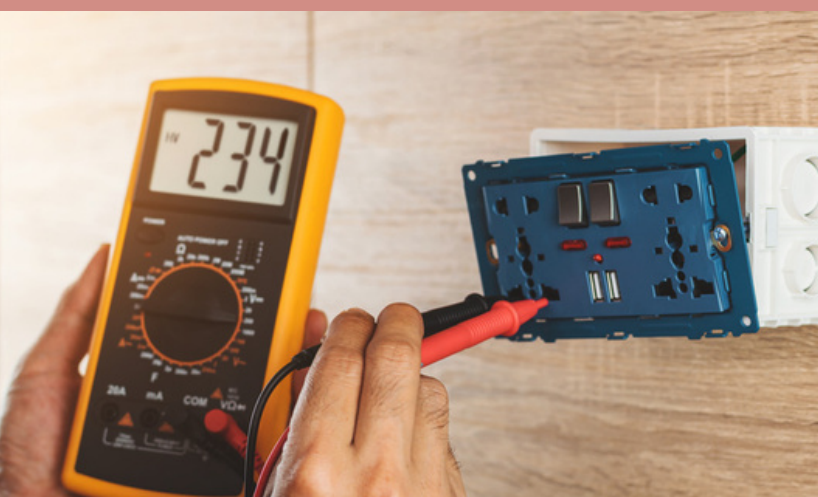

Atbildība par ugunsdrošību

Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 9. pants

- ▶ Par ugunsdrošību mājoklī ir atbildīgs:
 - īpašnieks
 - nomnieks (īrnieks) vai cits lietotājs, ja tas paredzēts līgumā.
- ▶ Vairākām personām iznomātā vai lietošanā nodota objekta koplietošanas telpās un teritorijā atbildīgais ir īpašnieks (valdītājs) vai pārvaldnieks, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā.

!!!! Pievērsiet uzmanību, vai īres un pārvaldīšanas (apsaimniekošanas) līgumā ir atrunāta atbildība par ugunsdrošību!

IZPLATĪTĀKIE UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBU PĀRKĀPUMI DZĪVOJAMAJĀS MĀJĀS

45,6%

nav veikta
elektroinstalācijas
kontaktsavienojumu
pārbaude ar termokameru

44,3%

reizi desmit gados nav
veikta elektroinstalācijas
pārbaude

33,3%

materiālu un priekšmetu
uzglabāšana tam
neparedzētās vietās

22,4%

nav izstrādāta
ugunsdrošības instrukcija
daudzdzīvokļu ēkas
koplietošanas telpām un
teritorijai

16,8%

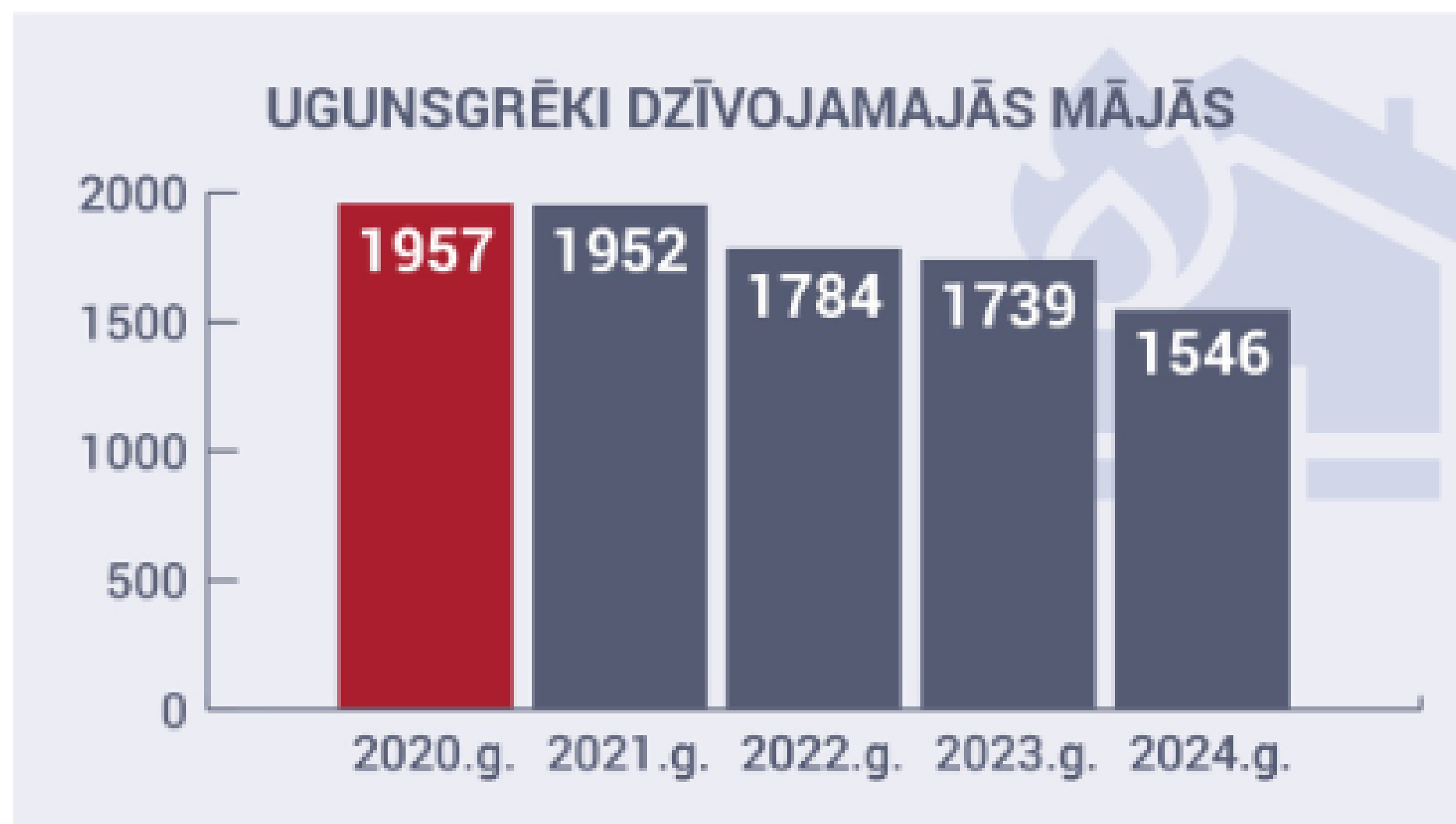
dzīvokļu īpašnieki un
nomnieki nav iepazīstināti
ar ugunsdrošības
instrukciju

14,8%

evakuācijas ceļi neatbilst
ugunsdrošības prasībām

Ugunsgrēki dzīvojamās mājās

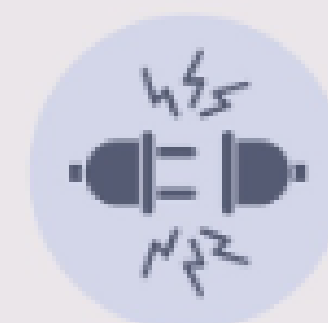
Biežākā izcelšanās vieta:
Virtuve
Dzīvojamā un guļamistaba

BIEŽĀKIE UGUNSGRĒKU CĒLOŅI DZĪVOJAMAJĀS MĀJĀS

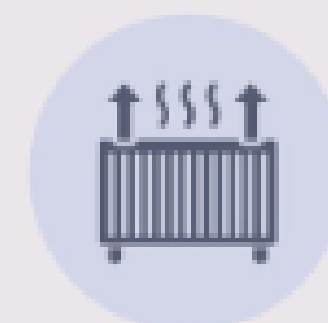
60,6%

Neuzmanīga
apiešanās ar uguni

22,2%

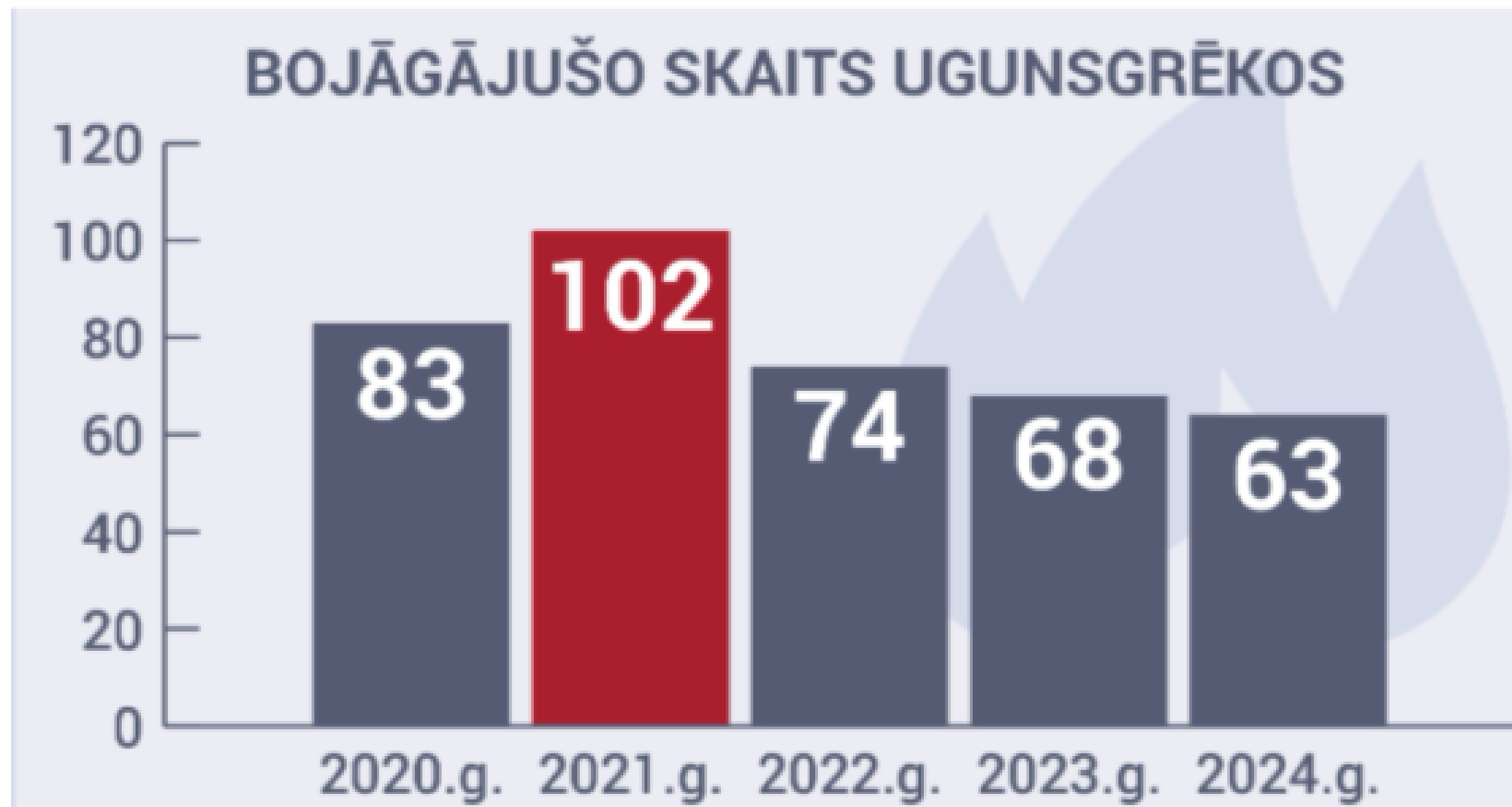
Bojājumi elektroierīcēs,
nepareiza to
ekspluatācija

12,8%

Bojāta apkures sistēma,
nepareiza ekspluatācija

Ugunsgrēkos bojāgājušie

BOJĀGĀJUŠO DZIMUMS

*vienas personas dzimums nav noskaidrots

Iespējamie iemesli darba vietā

- ▶ Īssavienojums elektroierīcēs;
- ▶ piededzis ēdiens;
- ▶ kļūmes tehnoloģiskajās iekārtās;
- ▶ darba drošības un aizsardzības pārkāpumi;
- ▶ atklātas liesmas lietošana, tajā skaitā, smēķēšana;
- ▶ apkure;
- ▶ Adventa vainagi un degošas svecītes.

Dūmu detektori

► 21,02%

mājokļu, kuros bija izcēlies
ugunsgrēks, bija UZSTĀDĪTS
dūmu detektors

2024. gada dati par izsaukumiem uz ugunsgrēkiem

**Rīcība
ugunsgrēkā**

PAREIZU RĪCĪBU UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ ZINA **53%** 49%
2023.g.

Pareizā rīcība:

Atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku, katras personas pienākums ir EVAKUĒTIES, ja nav noteikti konkrēti pienākumi, piemēram,:

- Ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas un citu ugunsdzēsībai nozīmīgu sistēmu iedarbināšana;
- Tehnoloģisko iekārtu, elektoinstalācijas, elektroiekārtu un inženiertīklu atslēgšana.

! Šie pienākumi ir jāveic tikai tajā situācijā, ja tas ir iespējams un neapdraudot savu veselību un dzīvību.

Ja nav jāveic noteikti pienākumi, atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku, darbiniekiem ir:

Kā rīkoties, ja darba vietā izceļas ugunsgrēks?

- ▶ jāevakuējas no ēkas uz iepriekš noteiktu vietu, iespēju robežās informējot citus cilvēkus un palīdzot evakuēties;
- ▶ uz 112 zvana tas, kurš pamana ugunsgrēka izcelšanos, bet ja nav pārliecības, ka kāds jau to ir izdarījis, labāk piezvanīt;
- ▶ ugunsdzēsēji glābēji ir jāsagaida un jāinformē par:
 - cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka apdraudētajā vietā,
 - objekta ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem,
 - ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un citiem bīstamiem faktoriem;
 - citu būtisku informāciju.

VIENOTAIS ĀRKĀRTAS PALĪDZĪBAS IZSAUKUMU NUMURS

JA NOTIKUSI NELAIME

ZVANI
uz tālruņa
numuru
112!

ATBILDI
uz jautājumiem.

Izstāsti KUR
un **KAS**
noticis.

ATBILDI
uz papildu
jautājumiem.

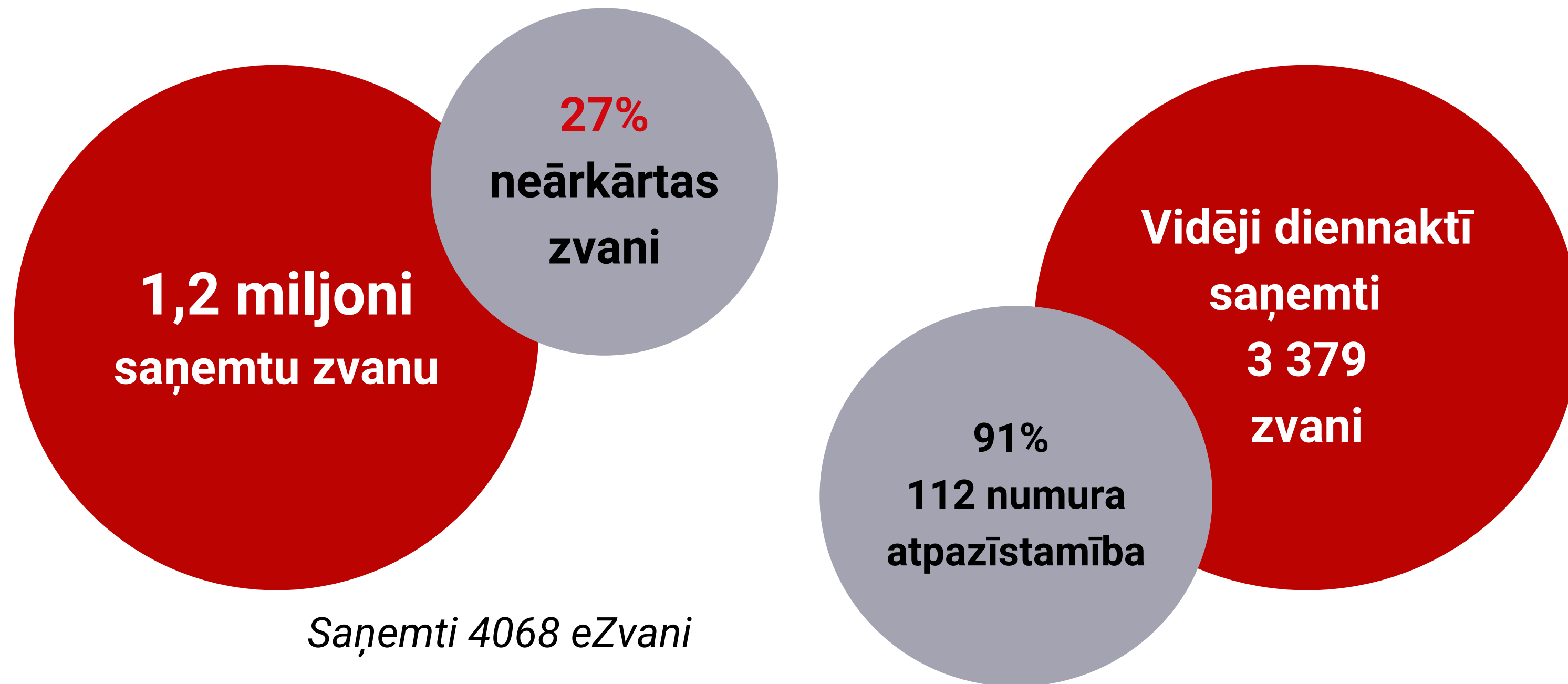

SAGAIDI
operatīvos
dienestus.

NORĀDI
notikuma
vietu!

2024. GADA STATISTIKA

ATRAŠANĀS VIETA

Lai pēc iespējas ātrāk saņemtu operatīvo dienestu palīdzību, svarīgi zināt precīzu notikuma vietas adresi!

- pilsēta/ novads un pagasts,
 - iela/ mājas nosaukums,
 - mājas/ dzīvokļa numurs
- vai
- notikuma vietas apraksts.

Aktivizē savā mobilajā tālrunī funkciju "Atrašanās vietu pakalpojumi ārkārtas situācijā", kas zvana laikā ļaus dispečeram redzēt zvanītāja aptuveno atrašanās vietu!

PALĪDZĪBU VAR IZSAUKT:

ZVANOT

**NOSŪTOT
ĪSZIŅU**

**VEICOT E-ZVANU
TRANSPORTLĪDZEKLĪ**

**LIETOJOT MOBILO
APLIKĀCIJU "112 LATVIJA"**

LIETOTNE "112 LATVIJA"

MŪSDIENĪGA BEZMAKSAS
MOBILĀ LIETOTNE

112

*Lejupielādē lietotni un sazinies ar 112, kā arī saņem un
uzzini informāciju, kas ir būtiska, lai sagatavotos
iespējamam apdraudējumam.*

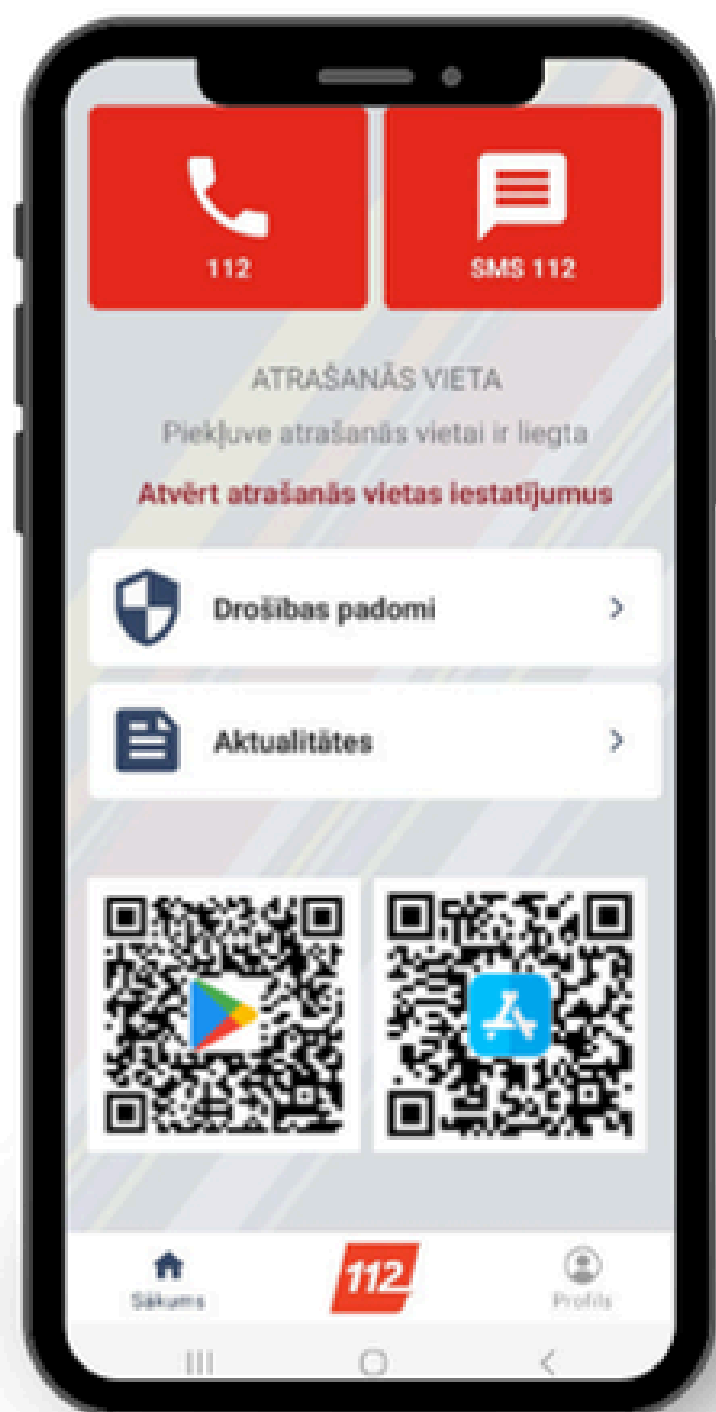

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

LEJUPIELĀDĒ SAVĀ VIEDTĀLRUNĪ LIETOTNI "112 LATVIJA"

Ārkārtas paziņojums =
operatīva informācija!

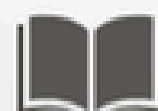

SMS* = saziņai ar 112!

**Ieteicama cilvēkiem ar dzirdes un runas problēmām.*

Atrašanās vieta = ātrāka
palīdzība 24/7!

Drošības padomi =
efektīva rīcība!

LIETOTNES PRIEKŠROCĪBAS

JAUNUMS!

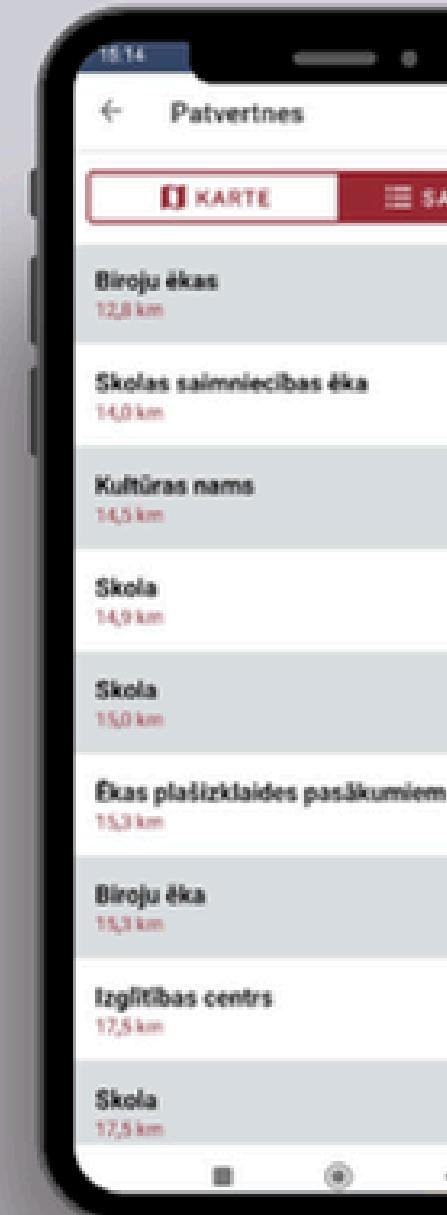
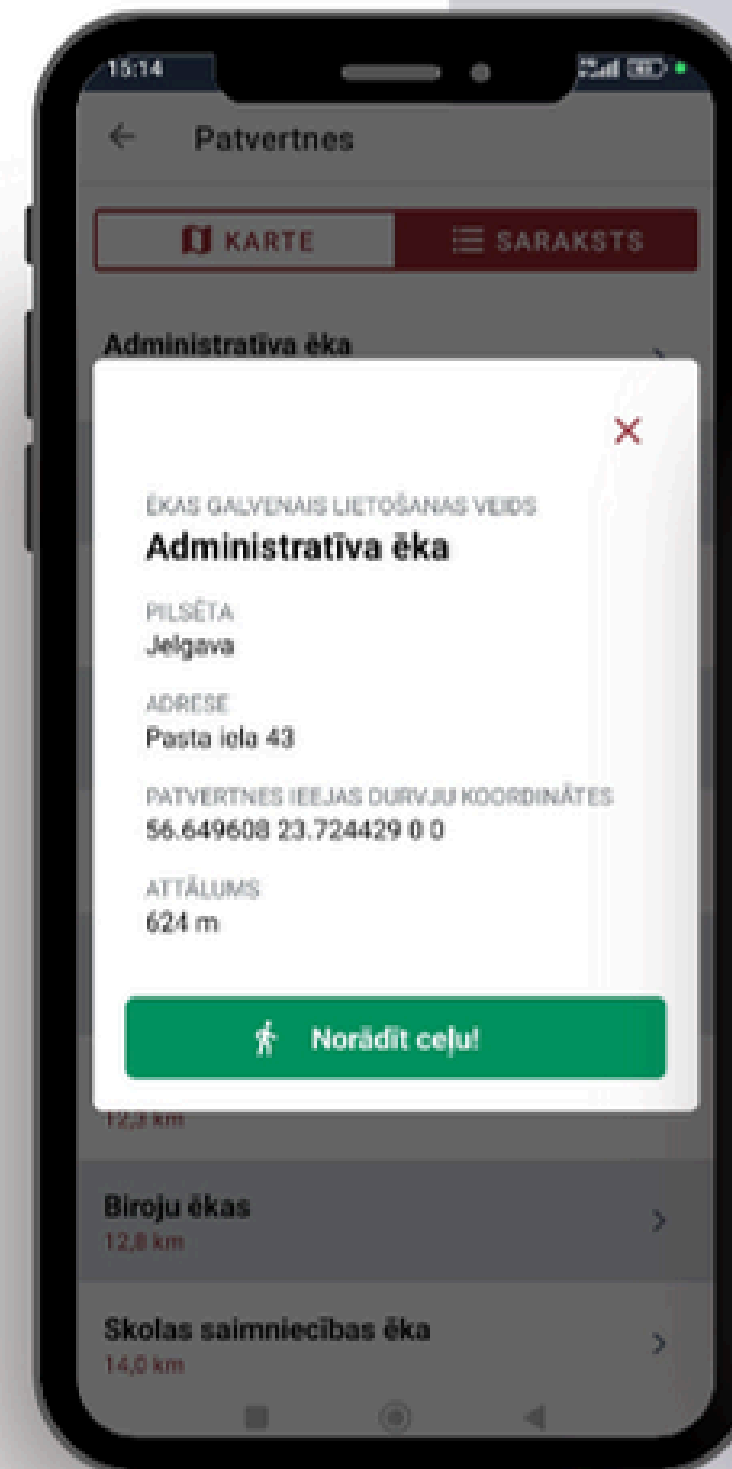
LIETOTNĒ "112 LATVIJA"

tagad pieejama informācija par

LATVIJĀ IZVIETOTAJĀM PATVERTNĒM –

to atrašanās vietu saraksts un karte, kā arī iespēja ikvienam uzzināt, kur atrodas tuvākā patvertne un iespēja iegūt ceļa norādījumus uz to.

 Ja atverot lietotni, neredzat jauno Patvertņu sadaļu, nepieciešams atjaunināt lietotni.

112 TĪMEKLVIETNE

OPERATĪVO DIENESTU
INFORMĀCIJA VIENUVIET

*Atver tīmekļvietni un iepazīsties ar drošības padomiem,
ieteikumiem rīcībai apdraudējumos un aktualitātēm.*

WWW.112.LV

 Lietotne

Mobilā lietotne palīdzēs sa-

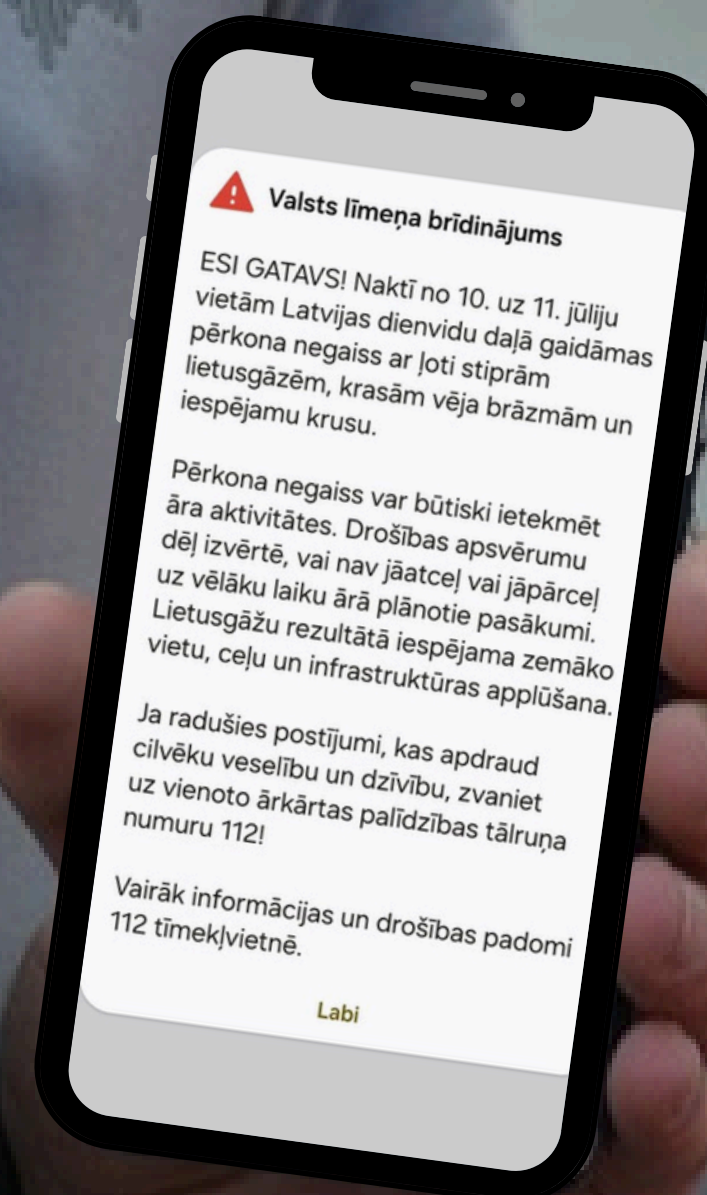

**Gatavība
ārkārtējām
situācijām**

ŠŪNU APRAIDE

No 2025. gada 1. jūlija Latvijā ir ieviesta šūnu apraide – efektīvs un mūsdienīgs risinājums sabiedrības brīdināšanai ārkārtas situācijās. Šūnu apraide papildina jau esošos informēšanas kanālus un kalpo kā vēl viens agrīnās brīdināšanas instruments.

Šūnu apraide ir īpašs paziņojums, kas tiek nosūtīts uz mobilajām ierīcēm. Tā ir modernākā iespēja vienlaikus un mērķēti apziņot visas ierīces, kas atrodas apdraudētajā teritorijā.

► **Nodrošina iespēju**
nosūtīt mērķētu paziņojumu noteiktā apgabalā.

► **Mobilajā ierīcē ir jābūt**
uzstādītiem jaunākajiem
operētājsistēmas
atjauninājumiem.

► **Parādās uz ekrāna**
kopā ar skaņas signālu un
vibrāciju.

► **Paziņojumu var saņemt**
tās ierīces, kuru ražotāja iebūvētā
funkcionalitāte nodrošina iespēju
saņemt šādus paziņojumus.

Šūnu apraides paziņojumi

galvenokārt tiek izsūtīti gadījumos, kad tiek apdraudēta vai var tikt apdraudēta cilvēka dzīvība un veselība.

Bīstami laika apstākļi

(piemēram, plūdu riski, postošas vētras u.tml.)

Tehnogēni apdraudējumi

(piemēram, ķīmiskas avārijas, ugunsgrēki, eksplozijas u.tml.)

Sociāli vai informatīvi paziņojumi

(piemēram, pazudis bērns, trauksmes sirēnu pārbaude u.tml.)

Šūnu apraides mērķis

ir pievērst cilvēku uzmanību esošam vai potenciālam apdraudējumam, kā arī informēt par nepieciešamo rīcību.

Šūnu apraides paziņojums parādās uz ekrāna kopā ar skaņas signālu un vibrāciju.

Tā ir ātrākā iespēja apziņot visas ierīces, kas atrodas apdraudētajā teritorijā.

Sarkanā un oranžā līmeņa brīdinājums skan ar noteiktu, skaļu signālu,

pārējā līmeņa paziņojumi tiek atskaņoti ar tālruņa lietotāja uzstādīto īsziņas signālu. Paralēli skaņai notiek tālruņa vibrēšana.

Paziņojums tiek uzrādīts vienu reizi, jo tas ir ārkārtas paziņojums!

Šūnu apraides sistēmā ievietoto paziņojumu atkārtoti ir iespējams apskatīt tīmekļvietnē www.112.lv

Tīmekļvietnes www.112.lv jaunumu sadaļā

šūnu apraides sistēmā ievietotais paziņojums ir redzams tik ilgi, cik ilgi tas ir spēkā jeb aktīvs.

VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” pārstāvis Andris Vīksne:

“Klimata pārmaiņu rezultātā šādi apdraudējumi (vētra, spēcīgas lietavas, plūdi, krusa) kopumā Latvijā būs biežāk... Kopumā, vasarām paliekot sausākām, intensīvu nokrišņu gadījumu ietekme uz sabiedrību un tautsaimniecību būtiski paaugstināsies.”

ES ZINU, KĀ RĪKOTIES:

87% 82%
2023.g.

ILGLAICĪGA (24H+)
ELEKTRĪBAS PĀRTRAUKUMA
GADĪJUMĀ

79% 74%
2023.g.

DABAS KATASTROFU
(NEGAISS, VĒTRA, PLŪDI)
GADĪJUMĀ

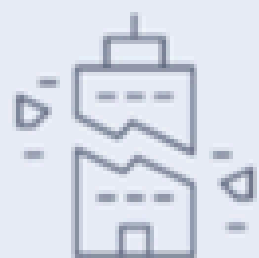
71% 80%
2023.g.

EVAKUĀCIJAS
GADĪJUMĀ

62% 69%
2023.g.

MEŽA UN KŪDRAS
UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

44% 46%
2023.g.

ĒKAS SAGRUVUMA
GADĪJUMĀ

43% 44%
2023.g.

BĪSTAMU ĶĪMISKO VIELU
NOPLŪDES, RADIĀCIJAS
AVĀRIJU GADĪJUMĀ

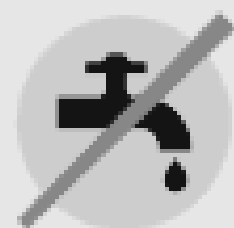
35% 37%
2023.g.

TERORISMA DRAUDU
GADĪJUMĀ

Izvērtē savu gatavību ārkārtējai situācijai

Izveido savas ģimenes rīcības plānu – kā rīkosieties ārkārtējā situācijā, kā sazināties, kur nepieciešamības gadījumā satiksieties utt. **Pārrunā to regulāri ar saviem ģimenes locekļiem.**

Pārdomā, vai un kā tu varētu vismaz 72 stundas iztikt bez:

ūdens padeves

iespējas norēķināties
ar maksājumu karti

apkures

veikala un aptiekas

interneta un telefona
sakariem

degvielas

Vai ir iespējams sagatavoties, lai šo resursu trūkumu vieglāk pārvarētu?
Izdari to!

Ugunsdrošības prasības

Nedrīkst aizkavēt evakuēšanos!

Izceļoties ugunsgrēkam, katra sekunde ir svarīga un iespēja izglābties nereti ir atkarīga no iespējas operatīvi izkļūt no ēkas caur kāpņutelpu, savukārt, operatīvajiem dienestiem pa to ātri pārvietoties!

1	Evakuācijai paredzētās durvis ir jābūt iespējai atvērt trīs sekunžu laikā.
2	Kāpņu telpās, zem atklātām kāpnēm, kāpņu laidiem un laukumiem novietoti priekšmeti, mēbeles, iekārtas un citi priekšmeti kavē evakuēšanos. Nenovieto tos!
3	Evakuācijas ceļos neizvieto dekorācijas un apdares materiālus, kas var veicināt ugunsgrēka izplatīšanos.
4	Evakuācijai paredzētās durvis, kā arī pārejas uz būves daļām un izeju uz ārējām evakuācijas kāpnēm neaizkrautiet ar mēbelēm, iekārtām un priekšmetiem.

Dūmu detektori

Neliela izmēra ierīce, kas konstatē telpā izveidojušos sadūmojumu un par to brīdina ar spalgu skaņas signālu.

No 2020.gada 1.janvāra obligāts katrā mājoklī!

Dūmu detektoram ir jābūt CE marķējumam, atzīmei par atbilstību standartam EN 4604 un instrukcijai (atbilstības deklarācija) latviešu valodā!

Kur izvietoti?

JĀ	NĒ
VĒLAMAS: katrā stāvā un telpā, kurā uzturas mājokļa iemītnieki	Slikti vēdināmās virtuvēs
MINIMĀLĀ PRASĪBA: viens dūmu detektors uz dzīvokli/vienu mājas stāvu	Vannas istabās
Guļamistabas griesti	Garāžās, kur iespējamās izplūdes gāzes
Gaiteņa griesti netālu no guļamistabas durvīm	Puteklainās telpās
50 cm attālumā no šķēršļiem, sienas	Tuvu ventilācijas sistēmām
	Skapjos un plauktos, telpu stūros (mirušajās zonās)

Dūmu detektora apkope

- ▶ **Vēlams vismaz reizi pusgadā pārbaudīt dūmu detektoru, nospiežot kontroles (testa) pogu, pēc kā jāatskan spalgam skaņas signālam. Ja signāls skan – detektors ir darbspējīgs.**
- ▶ **Detektors ar skaņas signālu brīdinās par baterijas nomaiņas nepieciešamību.**
- ▶ **Jāattīra no putekļiem.**

Ugunsdzēsības aparāts

- ▶ No 2020.gada 1.janvāra privātmājas ir jānodrošina ar ugunsdzēsības aparātu, kura dzēstspēja ir vismaz 21A 113B.
- ▶ Atbildīgā persona vismaz reizi gadā veic ugunsdzēsības aparāta vizuālu apskati, lai pārliecinātos, ka aparāts nav bojāts, piemēram, redzama korozija, mehāniski bojājumi, kā arī aparāta manometrā bultiņa atrodas zaļajā rādījuma zonā.
- ▶ Tehniskā apkope jāveic sertificētos apkopes punktos saskaņā ar ražotāja noteikto termiņu vai arī ne retāk kā reizi piecos gados, ja termiņš nav noteikts.

Kas vēl var būt noderīgs mājsaimniecībā?

- ▶ Par **gāzes noplūdi signalizējošs detektors** – tas obligāti jāuzstāda, ja mājoklī atrodas gāzes aparāts, kura nominālā siltuma jauda ir lielāka par 50 kW, kā arī, ja gāzes aparāts atrodas pagrabā vai cokolstāvā.
- ▶ **Tvana gāzes detektors** – ieteicams, ja mājoklī uzstādīta cietā apkures kurināmā ierīce.

Apkure

~500 izsaukumi gadā uz sodrēju
degšanu dūmvadā

Cietais kurināmais

**Tīrīšana: reizi gadā
pirms apkures
sezonas**

**Tehniskā stāvokļa
pārbaude: reizi 5
gados**

Ilgdedzes ierīce

**Tīrīšana: divas reizes
gadā**

**Tehniskā stāvokļa
pārbaude: reizi 5
gados**

Gāzes apkure

**Tīrīšana: ne retāk reizi
gadā**

**Tehniskā stāvokļa
pārbaude: ne retāk kā
reizi gadā**

Dabiskās ventilācijas kanāli

**Telpās ar gāzes
apkures ierīci vai plīti -
reizi 5 gados**

**Citos mājokļos - reizi
10 gados**

Kas var veikt?

DŪMVADU UN APKURES IERĪČU TĪRĪŠANU

Atbilstoši apmācīts un kvalificēts speciālists.

Par tīrīšanas rezultātiem sastāda Aktu, kurā norāda «Ugunsdrošības noteikumu» 72.punktā prasīto informāciju.

Bet privātmājās cietā apkures ierīci, dūmvadu un dabiskās ventilācijas kanālu var tīrīt arī par ugunsdrošību atbildīgā persona. Tad darbus apliecinoši dokumenti nav nepieciešami!

TEHNISKĀ STĀVOKĻA NOVĒRTĒJUMU

Tikai atbilstoši sertificēts speciālists.

Par dūmvada, apkures iekārtas, ierīces un dabīgās ventilācijas kanāla tehniskā stāvokļa pārbaudes rezultātiem sastāda tehniskā stāvokļa pārbaudes aktu – «Ugunsdrošības noteikumu» 8. pielikums.

Biežāk pieļautās klūdas!

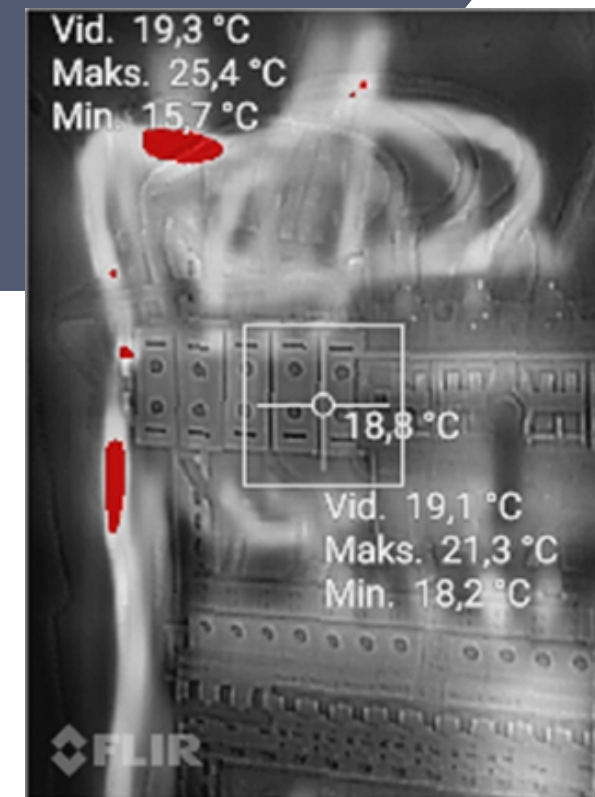
1	Līdz galam neaizver apkures ierīces durtiņas
2	Izmanto bojātas apkures iekārtas, ierīces vai dūmvadu
3	Pelnus novieto kartona kastē vai plastmasas spainī
4	Uz krāsns/plīts žāvē un novieto drēbes, apavus, dvieļus utt.
5	Pie apkures ierīces tuvāk par 0,5 m uzglabā malku, papīrus utt.
6	Dabīgās ventilācijas kanālā ievada apkures ierīces dūmgāzes
7	Pārkurina krāsni

Elektroinstalācijas, elektroierīces, elektroiekārtas un zibensaizsardzība

Reizi 10 gados jāveic
elektroinstalācijas (tai skaitā zemējuma un
zibensaizsardzības ierīces) pārbaude
KOPĀ ar

elektroinstalācijas kontaktu savienojumu (piemēram, nozarkārbā,
elektrosadales skapī (sadalnē), aizsargierīču uzstādīšanas vietās)
kvalitātes pārbaudi ar termokameru.

! Darbus veic speciālists.
Pārbaudes akts.

10% mājsaimniecību ikdienā
izmanto bojātas elektroiekārtas,
iedzīvotāji neuzskata bojājumu
par veselībai un dzīvībai bīstamu.

2022. gada dati - "Sadales tīkla" aptauja "Elektrodrošības indekss"

Ugunsdzēsības aparāta lietošana

	PAMANOT UGUNSGRĒKA IZCELŠANOS:
1	parūpējieties, lai visi ēkā esošie cilvēki ir evakuējušies
2	zvaniet pats vai kādam uzdodiet zvanīt uz 112
3	ja dzēšana nedara draudus veselībai un dzīvībai, var uzsākt dzēšanu ar ugunsdzēsības aparātu

! Ugunsdzēsības aparāts piemērots neliela ugunsgrēka dzēšanai tā aizdegšanās sākuma stadijā.

Ugunsdzēsības pārklājs

Virtuvi ieteicams nodrošināt ar ugunsdzēsības pārklāju.

Tas ir speciāls, liesmu izturīgs pārklājs, ko var izmantot nelielu ugunsgrēku dzēšanai.

Uzsedzot pārklāju, samazinās skābekļa piekļuve degšanas vietai, un ugunsgrēks tiek noslāpēts.

Degošais priekšmets ar pārklāju ir jānosedz pilnībā un to nedrīkst noņemt, kamēr degšana nav pilnīgi beigusies un degošais priekšmets atdzisis.

Koplietošanas telpās

Daudzdzīvokļu dzīvojamā māja

- ▶ Daudzdzīvokļu ēkā, kas augstāka par diviem stāviem, katru kāpņu telpas stāvu jānodrošina ar attiecīgā stāva kārtas numuru.
- ▶ Bēniņus, pagrabu vai tehnisko telpu jānoslēdz, lai nepieļautu nepiederošu personu iekļūšanu.
- ▶ Aizliegts glabāt priekšmetus tam neparedzētās vietās un pagrabos ārpus novietnēm.
- ▶ Atkritumu vadu lūku vākiem jābūt cieši aizveramiem, bez defektiem un pastāvīgi aizvērtā stāvoklī, lai nepieļautu dūmu un citu degšanas produktu izplatīšanos ugunsgrēka gadījumā.

Teritorijā

▶ Teritorijā nedrīkst atrasties degtspējīgi atkritumi. Tie jāuzglabā īpaši izraudzītās un iekārtotās vietās.

▶ 10 m plata josla ap ēku jāattīra no sausās zāles un kultūraugu atliekām.

▶ Jānodrošina, ka ugunsdzēsības transportlīdzekļi var piebraukt pie ēkas.

▶ Aizliegts ierobežot teritoriju tā, ka tiek traucēta ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšana objektam.

PALDIES PAR UZMANĪBU!